

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-928

4.10.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Ansvar

Hørselsskade etter besøk i dagligvarebutikk– støy fra boremaskin – uaktsomt?

Skadelidte besøkte en dagligvarebutikk 6.5.20. I den forbindelse ble han eksponert for en høy lyd ved inngangspartiet. Lyden kom fra en boremaskin som boret i gulvfliser, samtidig som det ble montert en "scanner" i butikkens kasseområde. Skadelidte har beskrevet at han fikk diagnosen tinnitus som følge av dette. Den 12.6.20 kontaktet skadelidte butikken og anførte at butikken var erstatningsansvarlig for skaden. Butikken meldte kravet til sitt ansvarsforsikringsselskap, som avslo kravet den 17.9.20. I avslagsbrevet viste selskapet til at det ikke var utvist uaktsomhet fra butikkens side. Nemnda kom til at butikken ikke hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for hørselsskade fremsatt under ansvarsforsikringen til en dagligvarebutikk. Butikken har tegnet ansvarsforsikring med følgende vilkår:

Erstatningsansvar for skade på tredjemanns person eller ting når:

- skaden er skjedd under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset,
- sikrede er erstatningsansvarlig i henhold til gjeldene rett,
- skaden er konstatert i forsikringstiden.

Skadelidte besøkte en dagligvarebutikk den 6.5.20. Skadelidte ble i den forbindelse eksponert for en høy lyd ved inngangspartiet av butikken. Lyden kom fra en boremaskin som boret i gulvfliser, samtidig som det ble montert en "scanner" i butikkens kasseområde.

Skadelidte har beskrevet at han har fått diagnosen tinnitus som følge av dette. Den 12.6.20 kontaktet skadelidte butikken og anførte at butikken var erstatningsansvarlig for skaden.

Butikken meldte kravet til sitt ansvarsforsikringsselskap, som avslo kravet den 17.9.20. I avslagsbrevet viste selskapet til at det ikke var utvist uaktsomhet fra butikkens side.

Saken ble etter dette klaget inn til sekretariatet for Finansklagenemnda.

Skadelidte krever erstatning for skadet hørsel, og anfører at selskapet er ansvarlig for utbetaling over butikkens ansvarsdekning.

For det første foreligger det en generell risiko for støyskader ved boring i fliser. Dette er partene tilsynelatende enige om. For det andre, så blir spørsmålet om hva man kunne gjort for å unngå støyrelaterte skader, eller minimere risikoen for skade. Butikken kunne til eksempel ha avspærret området hvor arbeidet pågikk, ha stengt ned i den periode hvor dette arbeidet pågikk eller advart kunder med en notis i inngangspartiet om at det pågikk støyende arbeider. Ingen av de tre ovennevnte forhåndsregler er å anse som særlig inngripende for skadevolder. Heller tvert imot. Det måtte være i butikkens klare interesse å gjøre det man kunne for å forhindre skade, noe som ikke ble gjort. Tilfellet faller inn under arbeidsgiveransvaret til forsikringstager da skaden kunne

vært forhindret med enkle grep av butikkens ansatte/leder. Unnlatelsen av å sikre besøkende mot støy er da klart uaktsom. Alternativt faller skaden inn under det generelle culpaansvaret.

Faktum er at skadelidte ble påført en skade som følge av støy ved butikkbesøket. Kravet til årsakssammenheng er ikke omtvistet og legges klart til grunn.

Selskapet avviser krav om erstatning og anfører at butikken ikke har opptrådt uaktsomt i forbindelse med boringen.

For å bli holdt ansvarlig i henhold til arbeidsgiveransvaret i skl. § 2-1 må de krav man med rimelighet kan stille til virksomheten være tilsidesatt. Kravene som stilles må være realistiske og praktisk gjennomførbare. Det er fra skadelidtes side foreslått at man kunne sperret av kasseområdet i butikken hvor arbeidet pågikk, eller man kunne stengt hele butikken. Dette er tiltak som ville grepet betydelig inn i butikkdriften og berørt både kunder og butikken selv. Det ville utgjort en uforholdsmessig ressursbelastning sett opp mot den svært begrensede skaderisikoen knyttet til boringsarbeidet.

Manglende varslings ved inngangen i seg selv ikke er å anse som erstatningsbetingende uaktsomt. Uansett ville ikke dette hatt betydning for hendelsesforløpet. Skadelidte gjennomførte handleturen i butikken, selv etter at han ble oppmerksom på de støyende arbeidene da han ankom stedet.

Boring i gulvfliser vil medføre høy lyd. Selskapet mener imidlertid at risikoen for at lyden i dette tilfellet skulle føre til hørselsskader for forbipasserende var så begrenset, at det ikke kan forventes at de butikkansatte skulle ha gjort tiltak for å sørge for at ingen var i umiddelbar nærhet utover hva som ble gjort. Borearbeidet pågikk i kun få minutter.

Selskapet mener butikken har handlet godt innenfor hva man med rimelighet kan forvente i forbindelse med håndverkerarbeid utført på offentlig sted, og at det ikke er utvist uaktsomhet.

Det er fra skadelidtes side heller ikke lagt frem dokumentasjon på årsakssammenheng og økonomisk tap.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under butikkens ansvarsforsikring for hørselsskader som følge av uaktsom boring i fliser og installasjon av nytt kasseapparat.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

For at erstatningsansvar skal foreligge må tre kumulative vilkår alle være oppfylt. Det må foreligge et ansvarsgrunnlag, det må ha oppstått et økonomisk tap og det må være årsakssammenheng mellom det anført ansvarsbetingende forhold (ansvarsgrunnlaget) og det økonomiske tapet. I henhold til alminnelige erstatningsrettslige prinsipper påhviler det videre kravstiller, altså deg, å sannsynliggjøre kravet så vel faktisk som rettslig.

Partene synes å være enig om at det rettslige utgangspunktet for vurderingen er skl. § 2-1 nr. 1, hvor det står at:

Arbeidsgiver svarer for skade som voldes forsettlig eller uaktsomt under arbeidstakers utføring av arbeid eller verv for arbeidsgiveren, idet hensyn tas til om de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten eller tjenesten, er tilsidesatt. Ansvarer omfatter ikke skade som skyldes at arbeidstakeren går utenfor det som er rimelig å regne med etter arten av virksomheten eller saksområdet og karakteren av arbeidet eller vervet.

Slik sekretariatet forstår sakens faktum, er størrelsen på det økonomisk tap/krav i saken herunder årsakssammenheng mellom hendelsen og skaden, på det nåværende tidspunkt ikke nærmere konkretisert. I det følgende vil det derfor kun være spørsmålet om ansvarsgrunnlag som behandles.

Skadevolder er etter bestemmelsen ansvarlig for uaktsomhet fra en ansatt, idet hensyn tas til om det krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten er tilsidesatt. Uaktsomhetskravet forutsetter at de ansatte burde, og kunne handlet annerledes for å avverge skaden. Sentrale momenter i en slik vurdering vil være virksomhetens risiko og skadeevne.

Spørsmålet blir derfor om ansatte i butikken har handlet uaktsomt sett opp mot de krav man med rimelighet kan forvente til slik virksomhet, altså om det var uaktsomt å borre i butikken på skadetidspunktet uten å samtidig iverksette ytterligere tiltak for å hindre hørselsskader.

Som utgangspunkt må det legges til grunn at det er en viss risiko for personskader ved skarpe/høye lyder fra ulike typer virksomheter. Dette synes også forutsatt i nemndspraksis, herunder **FinKN 2021-320**.

Det er uklart for sekretariatet hvor høy lyd som ble avgitt i dette tilfellet. Det er heller ikke fremlagt sakkyndige vurderinger som kan gi noen indikasjoner på hvor stor risiko det er for å bli skadet av lyd fra boring i fliser.

Det er ikke opplyst at andre, verken ansatte eller handlende fikk skader som følge av boringen, eller ga tilbakemelding på at lyden var ubehagelig. Skadelidte skal heller ikke ha snudd da han hørte lyden, men fullførte i stedet handleturen. Risikoen for at det skal oppstå varige eller kroniske hørselsskader fremstår derfor - i mangel av andre holdepunkter - som relativt liten.

Boringen skal ha foregått over svært kort tid, til sammen over fem-seks minutter med ca. fem sekunder for hvert hull man borret. Selskapet har redegjort for at butikken holdt én kasse åpen, og at det ble vekslet mellom to kasser for å holde kundene lengst mulig unna arbeidet. Altså har de ansatte i butikken iverksatt tiltak for å gjøre et mulig ubehag ved høy lyd så lite som mulig for kundene i butikken, samtidig som butikken kunne holdes åpen.

Butikken og de ansatte kunne ha varslet om boringen ved inngangen til butikken, slik skadelidte har anført. Videre kunne butikken ha holdt stengt i perioden arbeidet pågikk. Når arbeidet imidlertid kun foregikk over et kort tidsrom, og faren for skade må antas å være liten, kan vi ikke se at slike tiltak må kreves for aktsom opptreden.

I foreliggende sak er det ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at bedriften har opptrådt uaktsomt i forbindelse med arbeidet som ble utført i butikken. Sekretariatet mener derfor at en eventuell skade som oppstod i denne forbindelse må anses som et hendelig uhell.

Etter vårt syn er foreligger det etter dette heller ikke ansvar etter det alminnelige culpaansvaret.

Sekretariatet har følgelig kommet til at det ikke foreligger et ansvarsgrunnlag for butikken. Selskapet er derfor ikke ansvarlig for skaden. All den tid vi mener at det ikke foreligger et slikt ansvar, vil vi heller ikke gå nærmere inn på hvorvidt vilkårene om økonomisk tap og årsakssammenheng er oppfylt.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).